

Het effect van metaforen op preventiegedrag bij een ernstige of een minder ernstige ziekte

The effect of metaphors on preventive behavior in case of a
serious or less serious illness

*Thema 6: Overtuigende metaforen in de
gezondheidscommunicatie*

Student	Eva Klein Brinke
Studentnummer	S1012849
Email	e.kleinbrinke@student.ru.nl
Telefoonnummer	0657729575
Cursus	LET-CIWB351-2017-SCRSEM2-V
Begeleider	dr. Gudrun Reijnierse
Aantal woorden	7466
Datum	08-06-2018

Samenvatting

Binnen de gezondheidszorg is het communiceren richting het publiek over de ernst of de dreiging van een ziekte voor de bewustwording van de risico's van die ziekte van groot belang. Omdat gezondheidsproblemen kunnen worden voorkomen door preventiegedrag in de vorm van kleine handelingen is het van belang dat mensen deze voorzorgsmaatregelen serieus nemen en zichzelf zoveel mogelijk beschermen tegen minder ernstige of ernstige ziektes. Een manier om een boodschap met overtuiging over te brengen richting het publiek kan zijn door het gebruik van metaforen, zodat de nadruk wordt gelegd op bepaalde woorden, bijvoorbeeld door het gebruik van adjectieven, waardoor de lezer zich bewuster is van de boodschap. Uit eerder onderzoek is gebleken dat metaforen preventiegedrag kunnen stimuleren wanneer er gecommuniceerd wordt over een ernstige ziekte als kanker. Echter is ook aangetoond voor dezelfde ernstige ziekte dat bepaalde metaforen een verminderend effect hebben op de gedragsintenties rondom preventie maatregelen. Dit kan onder andere te maken hebben met de ziekte waarover wordt gecommuniceerd en met het soort metafoor dat gebruikt wordt om de problemen of oplossingen rondom de ziekte te omschrijven. Het is daarom van belang om te onderzoeken welke ziektes in combinatie met welke metaforen voldoende overtuigend zijn om het publiek te stimuleren om preventiegedrag uit te gaan voeren. De hoofdvraag voor dit onderzoek luidt: *In hoeverre is het metaforisch framen van een voorzorgsmaatregel in verbale gezondheidsboodschappen effectief in het veranderen van de waargenomen dreiging en de gedragsintenties om de risico's van een minder ernstige ziekte te voorkomen en de risico's van een ernstige ziekte te verkleinen door middel van het slikken van vitaminepillen?*

Voor dit onderzoek is er een online experiment uitgevoerd met een 2 (minder ernstige ziekte / ernstige ziekte) x 2 (impliciete / expliciete metafoor) tussenproefpersoonontwerp. Onderzocht werd in hoeverre de proefpersonen na het lezen van een gezondheidsboodschap een hogere mate van dreiging met betrekking tot de ziekte waarover de tekst ging ervoeren en in hoeverre de proefpersonen hogere gedragsintenties vertoonden voor het hanteren van de voorzorgsmaatregel, namelijk een vitaminepil. Uit de resultaten bleek dat het lezen van een tekst met een impliciete of expliciete metafoor en een minder ernstige of ernstige ziekte geen invloed had op de waargenomen dreiging of de gedragsintenties van de lezer. Wel werd aangetoond dat de proefpersonen die de tekst met een ernstige ziekte lazen de tekst ook daadwerkelijk dreigender vonden dan de tekst met een minder ernstige ziekte. Uit dit onderzoek blijkt dat het metaforisch framen van een voorzorgsmaatregel geen effect heeft op het veranderen van de waargenomen dreiging of de gedragsintenties van de lezer.

Inleiding

Een complexe ziekte wordt in de communicatie regelmatig in termen van een metafoor beschreven zoals de ‘de oorlog tegen kanker’ en ‘de strijd tegen kanker’ (Bowker, 1996). Uit een analyse van het Corpus of Contemporary American English (COCA) (in Hauser & Schwarz, 2015) blijkt dat de twee werkwoorden ‘strijd’ en ‘gevecht’ bij de tien meest gebruikte werkwoorden horen die voor de beschrijving van het woord kanker worden gebruikt in Amerikaans-Engelse teksten. De hoge frequentie van deze metaforische woorden rondom het woord kanker toont aan dat het metaforische vijand frame vaak in verband wordt gebracht met deze ziekte in Amerikaans-Engelse teksten (Hauser & Schwarz, 2015). De combinatie van het gebruik van metaforen en de omschrijving van een ziekte in een boodschap kan voor mensen de beeldvorming over een ziekte beïnvloeden. Zo kan een metafoor onder andere de intenties van mensen veranderen om zich te beschermen tegen een ziekte (Hauser & Schwarz, 2015).

Het risico dat iemand loopt op het krijgen van een ziekte is vaak lastig te communiceren doordat een risico iets abstracts is (Van der Putte et al., 2015). De gevolgen van het niet duidelijk communiceren van de risico’s van een ziekte zijn dat mensen de preventiemaatregelen blijven negeren (Van der Putte et al., 2015). Een voorbeeld hiervan is dat mensen geen preventiemaatregelen nemen door zich te beschermen tegen de zon om het risico op huidkanker te verminderen (Landau, Arndt & Cameron, 2018). Daarnaast zijn mensen in staat om een vaccinatieboodschap over het inenten tegen de griep te negeren wanneer zij zich hierdoor niet aangesproken voelen en de relevantie hier niet van inzien (Scherer, Scherer & Fagerlin, 2015).

Een metafoor kan mensen bewuster maken van een risico en een gezondheidstekst overtuigender en begrijpelijker maken, doordat een abstract concept verduidelijkt wordt in termen van iets concreets (Jansen, Nistelrooij, Olislagers, Van Sambeek & De Stadler, 2009; Lakoff & Johnson, 1980). Een voorbeeld hiervan is de metafoor uit het onderzoek van Landau et al. (2018) waarin de zon wordt beschreven als een vijand die mensen lichamelijke schade toebrengt doordat de UV-stralen het lichaam ‘aanvallen’ en ‘doorboren’. Het effect hiervan was dat wanneer mensen de metaforische tekst lazen in plaats van de niet-metaforische tekst zij een verhoogde intentie hadden om zich in te smeren tegen de zon.

Een aantal onderzoeken richt zich op metafoorgebruik in combinatie met ernstige gezondheidsrisico’s zoals het communiceren van de preventiemaatregelen om de risico’s op het krijgen van kanker te verminderen (Bowker, 1996; Landau et al., 2018). Over de werking van metafoorgebruik bij minder ernstige ziektes, zoals de inname van een vitamine om een

verkoudheid te voorkomen, is echter nog veel minder bekend. Dit onderzoek koppelt daarom preventiegedrag aan het gebruik van metaforen in gezondheidsboodschappen om een ernstige ziekte te verminderen maar tevens ook een minder ernstige ziekte te voorkomen.

1. Theoretisch kader

1.1. Metaforische framing

Een overtuigingstechniek om een onderwerp in te kaderen, oorspronkelijk afkomstig uit de psychologie en sociologie, is framing (De Vreese, 2005). In de media worden frames ingezet om informatie in een perspectief te plaatsen en te zorgen dat het publiek de informatie interpreteert binnen de vooraf bepaalde contextuele kaders (Entman, 1993). De *agenda-setting* theorie toont een samenhang tussen het contextuele kader opgezet vanuit de zender en een verandering van het gedrag van de ontvanger na het zien van deze ingekaderde boodschappen (McCombs & Shaw, 2014). De context waarin iets wordt beschreven stuurt iemand zijn gedachten en zorgt ervoor dat bepaalde interpretaties voorrang krijgen ten opzichte van andere interpretaties (Hallahan, 1999).

Een onderdeel van framing is het gebruik van metaforen waarbij boodschappen omschreven worden in termen van een metafoor. Dit wordt ook wel metaforische framing genoemd en wordt veel gebruikt in gezondheidscommunicatie (Landau et al., 2018; Bowker, 1996; Scherer et al., 2015). Metaforen worden ingezet om een abstract concept, het doeldomein, te begrijpen met behulp van een ander concreet concept, het brondomein (Lakoff & Johnson, 1980). De griep kan bijvoorbeeld metaforisch omschreven worden als ‘de griep (doeldomein) is een rel (brondomein) die in opstand komt tegen het lichaam’. Door een metafoor in teksten op te nemen kan de overtuigingskracht van de boodschap verhoogd worden ten opzichte van teksten waarin geen metafoor verwerkt is (Sopory & Dillard, 2002; Van Stee, 2018).

1.2. Metaforische framing bij preventiegedrag om ernstige ziektes te verminderen

Het effect van het gebruik van metaforen op preventieve gedragsintenties om een gezondheidsprobleem te verminderen blijkt uit onderzoeken in verschillende gezondheidsdomeinen (Jansen et al., 2009; Landau et al., 2018; Bowker, 1996). In een onderzoek gericht op het metafoorgebruik bij voorlichtingsteksten over hiv en aids in Zuid-Afrika werden drie condities onderzocht: het immuunsysteem als leger, het immuunsysteem als brandweer en een neutrale beschrijving van het immuunsysteem (geen metafoor) (Jansen et al., 2009). Hieruit bleek dat de voorlichtingstekst aantrekkelijker, begrijpelijker en

overtuigender overkwam op jongeren, wanneer de lezers blijk gaven van metafoorherkenning in de tekst dan wanneer de lezers geen blijk gaven van metafoorherkenning in de tekst (Jansen et al., 2009). Zowel de metafoor met als brondomein de brandweer als de metafoor met als brondomein het leger zorgde dus voor meer overtuigingskracht wanneer de metaforen herkend werden.

Een ander onderzoek toont aan dat metaforen de preventieve gedragsintenties beïnvloeden bij beslissingen omtrent de bescherming tegen de zonnestraling (Landau et al., 2018). In dit onderzoek kregen mensen een metaforisch geframede tekst te zien over de problematische gevolgen van de zonnestraling en werd er een oplossing geboden in de vorm van preventiegedrag. Anders dan in het hiervoor besproken onderzoek, dat gericht was op de metaforische omschrijving van de ziekte, richtte dit onderzoek zich op de metaforische omschrijving van het probleem en de oplossing voor dit probleem (Jansen et al., 2009; Landau et al., 2018). Wanneer er sprake was van een metaforisch fit, doordat zowel het probleem als de oplossing metaforisch omschreven werden, zorgde dit voor hogere gedragsintenties om zonnebrandcrème te gaan gebruiken (Landau et al., 2018). Als er geen fit aanwezig was tussen de omschrijving van het probleem en de oplossing, was er sprake van een mismatch, en dit zorgde voor lagere gedragsintenties van mensen om zich te beschermen tegen de zon. Hieruit blijkt dat naast het metaforisch framen van een gezondheidsprobleem het ook van belang kan zijn om de gezondheidsoplossing metaforisch te framen, zodat mensen de samenhang zien (Landau et al., 2018).

1.3. Dreigende metaforen in combinatie met preventiegedrag

Het gebruik van metaforen is echter niet altijd effectief in het overtuigen van mensen om preventiegedrag uit te gaan voeren. De effectiviteit van metaforische teksten op de preventieve gedragsintenties van mensen om de risico's op kanker te verminderen zijn onderzocht aan de hand van drie teksten, namelijk een tekst met een vijandmetafoor, een tekst met een onbalansmetafoor en een niet-metaforische tekst (Hauser & Schwarz, 2015). Dit onderzoek heeft aangetoond dat mensen die teksten over de beschrijving van het ontstaan van de ziekte kanker te zien krijgen met een vijandmetafoor een verminderde intentie vertonen om het risico op kanker te minimaliseren ten opzichte van de andere twee condities (Hauser & Schwarz, 2015). Dit kan mogelijk verklaard worden doordat de vijandmetafoor macht en geweld benadrukt en deze twee kenmerken niet direct worden geassocieerd met de preventie maatregelen om het risico op kanker te minimaliseren, zoals het vermijden van het eten van rood vlees en het niet roken (Hauser & Schwarz, 2015; American Institute for

Cancer Research, 2012). Dit toont mogelijk aan dat mensen zich niet willen laten beperken door preventiegedrag en in mindere mate geneigd zijn om voorzorgsmaatregelen te nemen nadat zij een vijandmetafoor hebben gelezen gerelateerd aan kanker (Hauser & Schwarz, 2015).

De dreiging van een ziekte communiceren in de vorm van risico's kan er voor zorgen dat de preventieve gedragsintenties geminimaliseerd worden, maar daarnaast kan dit er ook voor zorgen dat mensen zich bewuster worden van hun gezondheidsgedrag met als gevolg het hanteren van preventiegedrag (Hauser & Schwarz, 2015; Landau et al., 2018). Aan het besluit van iemand om over te gaan tot preventiegedrag om de risico's op een ziekte te verminderen gaan enkele beslissingen vooraf. De *Protection Motivation Theory* (PMT) beschrijft de determinanten die invloed hebben op de verandering van het preventiegedrag (Rogers, 1975). Volgens de *Protection Motivation Theory* leidt een verhoging van de inschatting van de dreiging tot een positieve verandering van de preventieve gedragsintenties (Rogers, 1975). Het is aannemelijk dat een ernstige ziekte al dreigender wordt ervaren dan een minder ernstige ziekte. Dit kan mogelijk verklaard worden vanuit het *Health Belief Model* (HBM) waaruit blijkt dat de determinanten van de waargenomen ernst en de waargenomen kwetsbaarheid invloed hebben op de waargenomen dreiging (Becker, Haefner & Maiman, 1977). Een toename van de waargenomen dreiging heeft vaak als gevolg dat de gedragsintenties van mensen om het gezondheidsgedrag uit te gaan voeren verhoogd worden (Becker, Haefner & Maiman, 1977).

Enkele metaforische frames, zoals de griep in termen van een vijand of een rel, benadrukken ook de ernst van een ziekte om ervoor te zorgen dat de boodschap mensen aanzet tot preventiegedrag (Scherer et al., 2015). Dat het benadrukken van de gezondheidsrisico's van een ziekte effect heeft op de intenties van mensen om preventiegedrag uit te gaan voeren bleek uit een meta-analyse van vierendertig studies (Brewer et al., 2007). Aangetoond werd dat de ernst, de kwetsbaarheid en de waarschijnlijkheid van het risico van invloed zijn op de intenties van mensen om een vaccinatie te halen (Brewer et al., 2007).

De ernst van een ziekte en de kwetsbaarheid van iemand om de ziekte te krijgen bepalen onder andere de waargenomen dreiging en de gedragsintenties van de lezers om preventiegedrag te gaan uitvoeren na het lezen van een gezondheidsboodschap (Becker, Haefner & Maiman, 1977; Brewer et al., 2007). In dit onderzoek wordt dan ook gekeken naar de mate waarin de omschrijving van een ernstige ziekte leidt tot een toename van de waargenomen dreiging en wat het effect is van de omschreven ernstige ziekte op de

gedragsintenties om de risico's van de ziekte te minimaliseren. Bij de omschrijving van een minder ernstige ziekte wordt het tegenovergestelde effect verwacht. Om die reden zijn de volgende twee hypothesen opgesteld:

H1: De waargenomen dreiging na de beschrijving van een ernstige ziekte in verbale gezondheidsboodschappen is hoger dan de waargenomen dreiging na de beschrijving van een minder ernstige ziekte.

H2: De gedragsintentie na de beschrijving van een ernstige ziekte in verbale gezondheidsboodschappen is hoger dan de gedragsintentie na de beschrijving van een minder ernstige ziekte.

Het gebruik van metaforen in teksten is een manier om de intenties te verhogen van mensen om preventiegedrag te stimuleren. Een voorbeeld hiervan is het stimuleren van vaccinatiegedrag in metaforische teksten om een ziekte als de griep te voorkomen (Scherer et al., 2015). De relmetafoor ("de griep is een rel die in opstand wil komen tegen het lichaam") werd door proefpersonen als een groter gezondheidsrisico ervaren dan de beestmetafoor ("de griep is een wild beest dat jaagt op het lichaam") of de niet-metaforische conditie ("een virus dat het lichaam infecteert"). Voor de proefpersonen die de griep in de gemanipuleerde teksten ervaren hadden als risicovol werd een samenhang gevonden met de vaccinatie-intenties, deze samenhang werd niet gevonden bij de ernst van de griep en de vaccinatie-intenties (Scherer et al., 2015). Dit betekent dat wanneer de proefpersonen de boodschap als risicovoller interpreteerden dit ook de gedragsintentie om het vaccin te halen verhoogde, maar wanneer zij de boodschap als ernstiger ervoeren dit niet de gedragsintentie om het vaccin te halen verhoogde.

De proefpersonen die de metaforisch geframede boodschap van de griep in termen van een beest of een rel hadden gelezen vertoonden een hogere intentie om een vaccinatie te halen dan de proefpersonen die de niet-metaforische boodschap hadden gelezen (Scherer et al., 2015). Daarnaast is er een verschil geconstateerd tussen het soort metafoor dat gebruikt werd in de tekstmanipulatie en de risicoperceptie (Scherer et al., 2015). Wanneer de griep namelijk werd omschreven in termen van een vijand- of een relmetafoor ervoer de lezer de griep als risicovoller dan wanneer de griep werd omschreven in termen van onkruid (Scherer et al., 2015). Dit suggereert dat sommige metaforen de risico's van een ziekte beter kunnen benadrukken in een gezondheidsboodschap dan andere metaforen.

Om een gezondheidsboodschap overtuigender te maken en te zorgen dat de doelgroep

preventiegedrag gaat vertonen is het van belang om te kiezen voor de metafoor die de risico's benadrukt van de ziekte en hierdoor aanzet tot preventiegedrag (Scherer et al., 2015). Een expliciete metafoor, zoals een relmetafoor, kan wellicht de risico's en de dreiging van een ziekte duidelijker overbrengen dan een impliciete metafoor. Een toename van de waargenomen dreiging van een ziekte kan vervolgens leiden tot hogere gedragsintentie om preventiegedrag uit te voeren (Becker, Haefner & Maiman, 1977). Om die reden zijn de volgende twee hypothesen opgesteld:

H3: De waargenomen dreiging na de beschrijving van een voorzorgsmaatregel in termen van een expliciete metafoor in verbale gezondheidsboodschappen is hoger dan de waargenomen dreiging na de beschrijving van een voorzorgsmaatregel in termen van een impliciete metafoor.

H4: De gedragsintentie na de beschrijving van een voorzorgsmaatregel in termen van een expliciete metafoor in verbale gezondheidsboodschappen is hoger dan de gedragsintentie na de beschrijving van een voorzorgsmaatregel in termen van een impliciete metafoor.

1.4. Metaforische framing om vitaminegebruik te stimuleren

Wanneer een gezondheidsboodschap beschrijft hoe ernstig een ziekte is en tevens benadrukt dat iemand kwetsbaar is voor de risico's van de ziekte zorgt dit voor een toename van de waargenomen dreiging die ervaren wordt door de ontvanger van de boodschap (Becker, Haefner & Maiman, 1977). Een metafoor die tevens de risico's op het krijgen van een ernstige ziekte benadrukt kan het effect van de waargenomen dreiging versterken (Landau et al., 2018; Scherer et al., 2015). Zo bleek de relmetafoor van de griep, die als een groter gezondheidsrisico werd ervaren door proefpersonen, te zorgen voor hogere vaccinatie-intenties (Scherer et al., 2015). De toename van de waargenomen dreiging kan dus leiden tot een toename van de gedragsintenties om het preventiegedrag uit te gaan voeren (Becker, Haefner & Maiman, 1977).

Daarnaast richt het onderzoek van Scherer et al. (2015) zich op de metaforische omschrijving van een ziekte, maar uit het onderzoek van Landau et al. (2018) blijkt dat metaforen ook gebruikt kunnen worden om de oplossing, het preventiegedrag, te framen in een gezondheidsboodschap. Een metaforisch geframede voorzorgsmaatregel kan de intenties om preventiegedrag uit te voeren stimuleren en de risico's op een ernstige ziekte minimaliseren (Landau et al., 2018). Er is echter nog weinig onderzoek gedaan naar het effect van een metaforisch geframede voorzorgsmaatregel om een minder ernstige ziekte te

voorkomen. Een voorzorgsmaatregel om een ernstige ziekte als pfeiffer of een minder ernstige ziekte als een verkoudheid te voorkomen, kan het slikken van een vitamine zijn. De vitamines zullen de weerstand in het lichaam verhogen en hiermee de kans op het krijgen van een virusziekte verkleinen (van Dalen, 2015).

Dit onderzoek richt zich dan ook op het effect van een expliciete metaforische beschrijving van een voorzorgsmaatregel ten opzichte van een impliciete metaforische beschrijving van een voorzorgsmaatregel, in de vorm van een vitamine, om het risico op een ernstige ziekte als pfeiffer te verkleinen of het risico op een minder ernstige ziekte als een verkoudheid te voorkomen. Om het effect van de waargenomen dreiging en de gedragsintenties voor het slikken van vitaminepillen na het lezen van metaforische geframede teksten te onderzoeken is de volgende onderzoeksvraag opgesteld met een bijbehorende deelvraag voor het interactie-effect:

In hoeverre is het metaforisch framen van een voorzorgsmaatregel in verbale gezondheidsboodschappen effectief in het veranderen van de waargenomen dreiging en de gedragsintenties om de risico's van een minder ernstige ziekte te voorkomen en de risico's van een ernstige ziekte te verkleinen door middel van het slikken van vitaminepillen?

Deelvraag: In hoeverre treedt er een interactie-effect op van metafoorgebruik en de ernst van de ziekte op de waargenomen dreiging van de ziekte en de gedragsintenties om vitaminepillen te slikken in verbale gezondheidsboodschappen?

2. Methode

2.1. Materiaal

Dit onderzoek is een vervolgonderzoek op het experiment Scherer et al. (2015) en analyseert of de metaforische framing van een voorzorgsmaatregel bij ernstige ziektes zorgt voor een hogere waargenomen dreiging en hogere intenties om vitaminepillen te gaan slikken dan de metaforische framing van een voorzorgsmaatregel bij minder ernstige ziektes. Er is in dit experiment bewust gekozen voor het metaforisch framen van de voorzorgsmaatregel om de ziekte te voorkomen, omdat Landau et al. (2018) aantoonde dat dit effect had op de gedragsintenties bij het minimaliseren van de risico's van een ernstige ziekte. De proefpersonen die deelnamen aan dit experiment kregen willekeurig één van de vier tekstuele condities over vitaminegebruik te lezen. Voor wat betreft het gebruik van metaforen in de teksten is er bij de expliciete metafoor opzettelijker gebruik gemaakt van een metafoor, die

onder andere meer zelfstandige naamwoorden en adjectieven bevatte dan de impliciete metafoor. Daarnaast wordt er bij de expliciete metaforische conditie ten opzichte van de impliciete metaforische conditie specifiekere aandacht geschonken aan het brondomein.

De eerste experimentele conditie bestond uit een impliciete metaforische tekst en beschreef, als preventieve voorzorgsmaatregel, het gebruik van een vitamine om de risico's op de ernstige ziekte pfeiffer te kunnen minimaliseren (conditie A). De tweede experimentele conditie bestond uit een impliciete metaforische tekst en beschreef, als preventieve voorzorgsmaatregel, het gebruik van een vitamine om de minder ernstige ziekte van een verkoudheid te voorkomen (conditie B). De derde experimentele conditie bestond uit een tekst met een legermetafoor en beschreef, als preventieve voorzorgsmaatregel, het gebruik van een vitamine om de risico's op de ernstige ziekte pfeiffer te kunnen minimaliseren (conditie C). De vierde experimentele conditie bestond uit een tekst met een legermetafoor en beschreef, als preventieve voorzorgsmaatregel, het gebruik van een vitamine om de minder ernstige ziekte van een verkoudheid te voorkomen (conditie D).

De tekstvarianten voor de vier condities van het experiment waren deels gebaseerd op teksten uit het onderzoek van Jansen et al. (2009) dat zich richtte op het gebruik van metaforen bij voorlichtingsteksten over de ziektes hiv en aids. De tekstuele condities zijn oorspronkelijk in het Engels maar voor het onderzoek vertaald naar het Nederlands (Jansen et al., 2009). Daarnaast waren de ziektes in de tekst aangepast naar een verkoudheid en pfeiffer en is de voorzorgsmaatregel aangepast, omdat de werking van metaforen verschilt per gezondheidsdomein (Hauser & Schwartz, 2015).

De vier condities van het experiment zijn hier omschreven in één tekst met eerst de impliciete metaforische conditie en daarna de expliciete metaforische conditie omschreven en vervolgens eerst een minder ernstige ziekte en daarna een ernstige ziekte omschreven: “Een vitamine fungeert *als een bescherming van je lichaam/ als een onderdeel van het leger in je lichaam* en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën jouw lichaam niet kunnen *infecteren/ aanvallen. Dit proces beschermt/ De soldaten in dit leger beschermen* je dag en nacht tegen *een verkoudheid/ een ernstige ziekte als pfeiffer*. Wanneer je jouw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorg je ervoor dat je gezond blijft. Dit voorkomt dat je *verkouden wordt/ ernstig ziek wordt*.” Onderaan de gemanipuleerde tekst stond een afsluitende zin met een bron over dat de tekst afkomstig was uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens. De complete vragenlijst voor het experiment inclusief de gemanipuleerde teksten zijn opgenomen in bijlage 2.

2.1.1. Pretest

De vier condities zijn getest om te controleren of de manipulatie voldoende was. Hiervoor is een pretest uitgevoerd. In de vragenlijst is getest in hoeverre een proefpersoon de ernstige of minder ernstige ziekte daadwerkelijk als ernstig of minder ernstig ervoer. De ernst van de beschreven ziekte werd gemeten aan de hand van drie zevenpunts semantische differentialen (namelijk 'niet dreigend' – 'dreigend', 'niet ernstig' - 'ernstig' en 'risiceloos' - 'risicovol'). De schaal waarmee de ernst van de ziekte is gemeten bestaande uit drie items bleek goed: $\alpha = .93$. Daarnaast is getest in hoeverre een proefpersoon de metaforische tekst herkend als een metaforische omschrijving van de werking van de vitaminepil en de impliciete metaforische tekst herkend als een letterlijke omschrijving van de werking van de vitaminepil. De metafoerherkenning in de tekst werd gemeten aan de hand van drie zevenpunts semantische differentialen (namelijk 'figuurlijk' – 'letterlijk', 'abstract' – 'concreet' en 'beeldend' – 'woordelijk'). De schaal waarmee de metafoerherkenning is gemeten bestaande uit drie items bleek goed: $\alpha = .91$.

De pretest is afgenomen onder zestien proefpersonen, oftewel vier proefpersonen per conditie ($M_{leeftijd} = 34.44$, $SD_{leeftijd} = 17.91$; 87.5% vrouw; opleidingsniveau 56.3% HBO, 25% WO, 12.5% middelbare school en 6.3% anders). Uit een t-toets voor Metafoer ('expliciet', 'impliciet') op Metafoerherkenning bleek een significant verschil te zijn tussen het gebruik van een expliciete metafoer en het gebruik van een impliciete metafoer in de tekst voor wat betreft metafoerherkenning ($t(14) = 3.89$, $p = .002$). In de tekst met de expliciete metafoer ($M = 4.71$, $SD = 1.47$) was de metafoerherkenning van de lezer hoger dan in de tekst met de impliciete metafoer ($M = 2.54$, $SD = 0.56$). Uit een t-toets voor de Ernst van de ziekte ('ernstig', 'minder ernstig') op de Waargenomen dreiging van de boodschap bleek een significant verschil te zijn tussen de beschrijving van een ernstige ziekte in de tekst en de beschrijving van een minder ernstige ziekte in de tekst voor wat betreft de Waargenomen dreiging van de boodschap ($t(14) = 6.88$, $p < .001$). In de tekst met een Ernstige ziekte ($M = 4.17$, $SD = 0.59$) was de Waargenomen dreiging hoger dan in de tekst met een minder ernstige ziekte ($M = 2.00$, $SD = 0.67$). De vragenlijst voor de pretest is opgenomen in bijlage 1.

2.2. Proefpersonen

In totaal hebben er 186 proefpersonen deelgenomen aan dit onderzoek. Volgens de bepaling van de minimale steekproefgrootte van Simmons, Nelson en Simonsohn's (2011) moesten er 30 proefpersonen per conditie deelnemen aan het experiment. Vanwege het niet volledig afronden van het experiment werden 56 respondenten niet meegenomen in de analyse. De

proefpersonen die de volledige vragenlijst hadden afgerond werden meegenomen in de analyse. Voor de werving van de proefpersonen zijn twee onderzoeken gecombineerd. Om die reden zijn de proefpersonen die enkel de vragenlijst van dit onderzoek afgerond hadden alsnog meegenomen.

Daarnaast waren er twee uitsluitingscriteria aan de hand waarvan proefpersonen werden uitgesloten van deelname. Ten eerste werden de proefpersonen die deel hadden genomen aan de pretest direct uitgesloten voor deelname aan het daadwerkelijke experiment. Ten tweede werden de proefpersonen die korter dan drie minuten en langer dan 60 minuten over het onderzoek hadden gedaan niet meegenomen in de analyse. De uitsluitingscriteria voor de afnametijd werden opgenomen vanwege de kans dat het onderzoek niet aandachtig genoeg was gelezen bij een afnametijd van minder dan drie minuten en de kans dat het onderzoek niet in een keer was afgerond bij een afnametijd van meer dan een uur. In totaal vielen hierdoor tien proefpersonen af. Van de overige 120 proefpersonen was 31.7% man en 68.3% vrouw. De gemiddelde leeftijd van de proefpersonen was 34,36 jaar ($SD = 16,94$), hiervan was de jongste proefpersoon achttien jaar oud en de oudste proefpersoon 78 jaar oud. Voor wat betreft de hoogst genoten opleiding werd door de proefpersonen aangegeven dat 14.2% een mbo-opleiding had afgerond, 50.8% hbo-opleiding had afgerond en 16.7% wo-opleiding had afgerond. De overige 18.3% gaven als hoogst genoten opleiding de middelbare of lagere school aan of kozen voor de optie anders.

Leeftijd ($F(3, 116) < 1$), Geslacht ($\chi^2(3) = 4.43, p = .219$) en Opleidingsniveau ($\chi^2(15) = 16.1, p = 0.337$) waren evenredig verdeeld over de vier condities. Dit onderzoek werd niet gericht op een specifieke groep proefpersonen, alleen de proefpersonen moesten minimaal achttien jaar oud zijn, verder werden aan de hand van de persoonlijke gegevens geen proefpersonen uitgesloten. Dit onderzoek was gericht op proefpersonen die geheel vrijwillig mee wilden doen aan het onderzoek en er was voor de mensen die deelnemen dan ook geen beloning beschikbaar vanwege hun deelname.

2.3. Onderzoekontwerp

In dit onderzoek is gekozen voor een tussenproefpersoonsontwerp zodat iedere proefpersoon in het onderzoek één willekeurige tekst te zien kreeg. Met behulp van het tussenproefpersoonsontwerp werden de resultaten van de vier verschillende condities onderling met elkaar vergeleken. In dit onderzoek zijn het metafoorgebruik (legermetafoor of impliciete metafoor) en de ziekte (ernstige of minder ernstige) de onafhankelijke variabelen met een nominaal meetniveau, waarbij de waargenomen dreiging en de gedragsintentie de

afhankelijke variabelen zijn.

2.4. Instrumentatie

De afhankelijke variabelen in dit experiment waren de waargenomen dreiging en de gedragsintentie. De waargenomen dreiging werd opgesplitst in de ernst van de dreiging en de kwetsbaarheid van de dreiging. De schaal die de waargenomen dreiging meet was oorspronkelijk in het Engels en is voor dit onderzoek vertaald naar het Nederlands. De kwaliteit van de vertaling is gewaarborgd doordat een onafhankelijk persoon de Nederlandse vertaling van de schaal ter controle heeft terugvertaald naar het Engels. De ernst van de dreiging werd gemeten met de *Perceived severity scale* van Keller (1999) aan de hand van drie 7-punts Likert-schalen ('helemaal mee oneens' – 'helemaal mee eens'). Deze items bestaan uit 'De consequenties van een verkoudheid / pfeiffer zijn ernstig', 'Het kan gevaarlijk zijn als mensen een verkoudheid oplopen/ pfeiffer krijgen' en 'De consequenties van een verkoudheid/ pfeiffer zijn serieus'.

De kwetsbaarheid van de dreiging werd gemeten aan de hand van twee items. Deze items bestaan uit 'De kans dat ik een ziekte als een verkoudheid / pfeiffer krijg is aanwezig' en 'De kans dat mensen zoals ik een ziekte als een verkoudheid / pfeiffer krijgen is aanwezig' en zijn gemeten aan de hand van twee 7-punts Likert-schalen ('helemaal mee oneens' – 'helemaal mee eens'). De schalen voor de ernst van de dreiging en de kwetsbaarheid van de dreiging vormen samen de variabele waargenomen dreiging (Keller, 1999). De betrouwbaarheid van de afhankelijke variabele dreiging van de ziekte bestaande uit vijf items was matig: $\alpha = .70$. Het vierde item ('De kans dat ik een ziekte als een verkoudheid / pfeiffer krijg is aanwezig') werd verwijderd. De betrouwbaarheid van de afhankelijke variabele dreiging van de ziekte bestaande uit vier items was adequaat: $\alpha = .73$.

Vervolgens werd de gedragsintentie om vitaminepillen te gaan slikken bevestigd. De gedragsintentie gaat vooraf aan het daadwerkelijke gedrag en is volgens de *Theory of Planned Behavior* een goede voorspeller van dit gedrag (Ajzen, 1991). De gedragsintentie kan gemeten worden aan de hand van vier 7-punts Likert-schalen ('helemaal mee oneens' – 'helemaal mee eens') die als volgt de gedragsintentie meten 'Ik ben van plan om vanaf nu meer vitaminepillen te slikken', 'Ik zal vanaf nu meer vitaminepillen slikken', 'Ik ben bereid om vanaf nu meer vitaminepillen te slikken' en 'Ik ga vanaf nu meer vitaminepillen slikken' (Hoeken, Hornikx & Hustinx, 2012). De betrouwbaarheid van de afhankelijke variabele gedragsintentie bestaande uit vier items was goed: $\alpha = .95$.

2.4.1. Manipulatiecheck

In dit experiment werd er een manipulatiecheck uitgevoerd om te controleren of de teksten daadwerkelijk verschillen in de manier waarop zij de ernst van de ziekte benadrukken en metaforisch zijn. De ernst van de beschreven ziekte werd gemeten aan de hand van drie zevenpunts semantische differentiaal (namelijk ‘niet dreigend’ – ‘dreigend’, ‘niet ernstig’ – ‘ernstig’ en ‘risicoloos’ – ‘risicovol’). De betrouwbaarheid van deze variabele bestaande uit drie items was goed: $\alpha = .92$. De metafoerherkenning in de tekst werd gemeten aan de hand van drie zevenpunts semantische differentiaal (namelijk ‘figuurlijk’ – ‘letterlijk’, ‘abstract’ – ‘concreet’ en ‘beeldend’ – ‘woordelijk’). De betrouwbaarheid van deze variabele bestaande uit drie items was adequaat: $\alpha = .79$.

2.4.2. Controle variabelen

De beschrijving van de werking van de vitaminepil werd gemeten als controlevraag aan de hand van een vragenlijst over de toegevoegde waarde van de aangereikte oplossing. Aan de proefpersonen werd gevraagd in hoeverre zij de aangereikte oplossing, het slikken van een vitaminepil, als effectief zien om de ernstige of minder ernstige ziekte te voorkomen. De controlevraag over de werking van de aangereikte oplossing werd gemeten aan de hand van drie zevenpunts semantische differentiaal (namelijk ‘nutteloos’ – ‘nuttig’, ‘doelloos’ – ‘doeltreffend’ en ‘ineffectief’ – ‘effectief’). De betrouwbaarheid van de controle variabele van aangereikte oplossing bestaande uit drie items was goed: $\alpha = .95$.

De controlevraag over de begrijpelijkheid van de inhoud van de tekst werd oorspronkelijk gemeten met een 5-puntsschaal maar om de resultaten beter met elkaar te kunnen vergelijken is de schaal aangepast naar een 7-puntsschaal (Maes, Ummelen & Hoeken, 1996). De begrijpelijkheid van de inhoud van de tekst werd gemeten aan de hand van zes zevenpunts semantische differentiaal (namelijk ‘makkelijk’ – ‘moeilijk’, ‘eenvoudig’ – ‘ingewikkeld’, ‘duidelijk’ – ‘onduidelijk’, ‘overzichtelijk’ – ‘onoverzichtelijk’, ‘logisch’ – ‘onlogisch’ en ‘bondig’ – ‘omslachtig’). De betrouwbaarheid van de controle variabele begrip bestaande uit zes items was goed: $\alpha = .92$.

2.5. Procedure

Dit experimentele onderzoek werd via Qualtrics aangeboden. De proefpersonen werden online via de sociale media en de mail benaderd met een link naar Qualtrics. Via deze link konden de proefpersonen de onlinevragenlijst invullen. Voordat de proefpersonen starten met het officiële onderzoek kregen zij een korte beschrijving te zien over de anonimiteit van de

deelname en het feit dat zij te allen tijde kunnen stoppen met hun deelname aan het onderzoek. De proefpersonen kregen nadat zij de inleidende boodschap hadden gezien één van de vier willekeurige experimentele condities te zien. Bij de tekst werd vermeld dat deze afkomstig was uit een gezondheidstijdschrift om de geloofwaardigheid van de manipulatie te vergroten. Ook werd vermeld dat de tekst maar eenmalig te zien was tijdens het onderzoek. Dit verhoogde de kans dat de proefpersonen de tekst aandachtig lazen. Vervolgens kregen de proefpersonen een aantal vragen gesteld over de mate waarin zij de ziekte, waarover de persoon zojuist gelezen had, als dreigend ervoeren en werden de gedragsintenties voor vitaminegebruik om de ziekte te voorkomen bevraagd. Aansluitend werden nog enkele controlevragen gesteld over de effectiviteit van de aangereikte oplossing om de ziekte te voorkomen en over het begrip van de tekst. Daaropvolgend werd de herkenning van een metafoer en de herkenning van de ernst van de ziekte bevraagd om te controleren of de manipulatie geslaagd was. Ook werd aan de proefpersonen gevraagd om een aantal persoonlijke gegevens in te vullen. Als afsluiting werd een debriefing gestuurd met het doel van het onderzoek en werd de proefpersonen de mogelijkheid geboden om contact op te nemen met betrekking tot het onderzoek voor eventuele vragen, klachten of opmerkingen.¹

2.6. Statistische toetsing

De hoofdeffecten van de onafhankelijke variabelen metafoorgebruik en de ernst van de ziekte en de interactie-effecten op de afhankelijke variabelen gedragsintentie en de dreiging van de ziekte werden gemeten met behulp van twee two-way ANOVA toetsen. De data die aan de hand van dit onderzoek verkregen is werd geanalyseerd met een SPSS-versie 23.0.

3. Resultaten

3.1. Manipulatiecheck

Uit een t-toets voor Metafoer ('impliciet', 'expliciet') op Metafoerherkenning bleek een significant verschil te zijn tussen het gebruik van een impliciete metafoer en het gebruik van een expliciete metafoer in de tekst voor wat betreft de metafoerherkenning ($t(118) = 5.14, p < .001$). In de tekst met een expliciete metafoer ($M = 4.54, SD = 1.30$) was de metafoerherkenning hoger dan in de tekst met een impliciete metafoer ($M = 3.23, SD = 1.49$).

Uit een t-toets voor Ernst van de ziekte ('ernstig', 'minder ernstig') op Waargenomen dreiging bleek een significant verschil te zijn tussen het beschrijven van een ernstige ziekte in

¹ Aangezien het onderzoek is gecombineerd met een ander onderzoek tijdens het afnemen van de vragenlijst kon achteraf niet achterhaald worden wat de gemiddelde afnametijd was van de proefpersonen per vragenlijst.

de tekst en het beschrijven van een minder ernstige ziekte in de tekst voor wat betreft de Waargenomen dreiging van de boodschap ($t(118) = 5.15, p < .001$). In de tekst met een ernstige ziekte ($M = 3.67, SD = 1.32$) was de waargenomen dreiging hoger dan in de tekst met een minder ernstige ziekte ($M = 2.45, SD = 1.27$). De manipulatie van de twee onafhankelijke variabelen Metafoorherkenning en Ernst van de ziekte verschillen ten opzichte van de vier verschillende condities.

3.2. Controle variabelen

Uit een eenweg variantie-analyse van Conditie op de Effectiviteit van de aangereikte oplossing bleek geen significant hoofdeffect van Conditie ($F(3, 116) < 1$). Uit een eenweg variantie-analyse van Conditie op de Begrijpelijkheid van de tekst bleek geen significant hoofdeffect van Conditie ($F(3, 116) = 2.49, p = .063$). De controle variabelen Effectiviteit van de aangereikte oplossing en Begrijpelijkheid van de tekst verschillen niet ten opzichte van de vier verschillende condities (zie M 's en SD 's in Tabel 1).

Tabel 1. De gemiddelden en standaardafwijkingen (tussen haakjes) voor de effectiviteit van de oplossing (1 = geen effectieve oplossing, 7 = effectieve oplossing) en voor het begrip van de tekst in functie van metafoor en ernst van de ziekte (1 = laag begrip van de tekst, 7 = hoog begrip van de tekst)

	Expliciete metafoor		Impliciete metafoor	
	Ernstig n = 27	Niet ernstig n = 30	Ernstig n = 30	Niet ernstig n = 33
Effectiviteit oplossing	3.91 (1.57)	3.73 (1.52)	3.91 (1.70)	3.71 (1.67)
Begrip tekst	4.60 (1.54)	5.33 (1.06)	4.57 (1.58)	5.26 (1.43)

3.3. De hoofdeffecten en de interactie-effecten

Uit een tweeweg variantie-analyse van Ernst van de ziekte en Metafoor op Waargenomen dreiging van de ziekte bleek een significant hoofdeffect van Ernst van ziekte ($F(3, 116) = 12.84, p < .001$). De ernstige ziekte ($M = 4.71, SD = 1.09$) bleek dreigender dan de minder ernstige ziekte ($M = 3.94, SD = 1.20$). Er bleek daarnaast geen significant hoofdeffect van Metafoor ($F(3, 116) = < 1$) en er trad ook geen interactie op tussen Ernst van ziekte en

Metafoor ($F(3, 116) = 1.91, p = 0.169$).

Uit een tweeweg variantie-analyse van Metafoor ('impliciet', 'expliciet') en Ernst van de ziekte ('ernstig', 'minder ernstig') op Gedragsintentie bleek geen significant hoofdeffect van Metafoor ($F(3, 116) = < 1$). Er bleek tevens geen significant hoofdeffect van Ernst van ziekte ($F(3, 116) = < 1$) en er trad ook geen interactie op tussen Metafoor en Ernst van ziekte ($F(3, 116) = < 1$).

Tabel 2. De gemiddelden en standaardafwijkingen (tussen haakjes) voor de waargenomen dreiging in functie van metafoor en ernst van de ziekte (1 = zeer lage waargenomen dreiging, 7 = zeer hoge waargenomen dreiging)

	Expliciete metafoor	Impliciete metafoor	Totaal
Ernstig	4.56 (1.06) n = 27	4.85 (1.12) n = 30	4.71 (1.09)
Niet ernstig	4.09 (1.26) n = 30	3.80 (1.15) n = 33	3.94 (1.20)
Totaal	4.31 (1.19)	4.30 (1.24)	4.31 (1.21)

Tabel 3. De gemiddelden en standaardafwijkingen (tussen haakjes) voor de gedragsintentie in functie van metafoor en ernst van de ziekte (1 = zeer lage gedragsintentie, 7 = zeer hoge gedragsintentie)

	Expliciete metafoor	Impliciete metafoor	Totaal
Ernstig	2.85 (1.53) n = 27	2.70 (1.61) n = 30	2.77 (1.56)
Niet ernstig	2.38 (1.34) n = 30	2.66 (1.48) n = 33	2.52 (1.41)
Totaal	2.60 (1.44)	2.68 (1.53)	2.64 (1.48)

4. Conclusie en Discussie

4.1. Conclusie

Aan de hand van een experiment is onderzocht in hoeverre het metaforisch framen van een voorzorgsmaatregel met betrekking tot een minder ernstige of een ernstige ziekte effectief is in het beïnvloeden van de waargenomen dreiging en de gedragsintenties voor het hanteren van de voorzorgsmaatregel. Ten eerste is onderzocht of een gezondheidsboodschap met de beschrijving van een ernstige ziekte als dreigender werd ervaren dan een gezondheidsboodschap met de beschrijving van een minder ernstige ziekte. De boodschap waarin een ernstige ziekte werd benoemd bleek significant als dreigender te worden beoordeeld dan de boodschap waarin een minder ernstige ziekte werd benoemd. Ten tweede is onderzocht of bij de omschrijving van een ernstige ziekte de gedragsintentie hoger was om het preventiegedrag te hanteren dan bij een minder ernstige ziekte. Er werd geen effect van de ernst van de ziekte op de gedragsintentie gevonden. De toevoeging van een ernstige ziekte aan een tekst verhoogde de waargenomen dreiging maar had geen invloed op de gedragsintentie, hierdoor werd hypothese 1 bevestigd en hypothese 2 niet bevestigd.

Ten derde is onderzocht in hoeverre de expliciete metaforische teksten of de impliciete metaforische teksten zorgden voor een verandering van de waargenomen dreiging van de ziekte. Er werd geen effect van metafoorgebruik op de waargenomen dreiging gevonden. Ten vierde is onderzocht in hoeverre de expliciete metaforische teksten of de impliciete metaforische teksten zorgden voor een verandering van de gedragsintenties om de aangereikte oplossing te gaan hanteren. Er werd tevens geen effect gevonden van metafoorgebruik op de gedragsintenties van de proefpersonen om vitaminepillen te gaan slikken. Het gebruik van een expliciete metafoor of een impliciete metafoor in gezondheidsboodschappen had geen invloed op de waargenomen dreiging of de gedragsintentie, hierdoor werden hypothese 3 en hypothese 4 niet bevestigd.

Tot slot is onderzocht in hoeverre metafoorgebruik in combinatie met een ernstige ziekte effect heeft op de waargenomen dreiging van een ziekte en de gedragsintentie om de risico's van een ziekte te minimaliseren. Het combineren van een metafoor met een ernstige ziekte leidde niet tot een hogere waargenomen dreiging en een hogere gedragsintentie dan wanneer deze strategieën niet werden getoond of wanneer één van deze twee strategieën afzonderlijk werden getoond. Concluderend verschilden de vier gezondheidsboodschappen niet van elkaar in de mate waarin zij een effect toonden op de waargenomen dreiging van de ziekte en de gedragsintentie om het aanbevolen preventiegedrag uit te voeren.

4.2. Discussie

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat de beschrijving van een voorzorgsmaatregel om een minder ernstige of een ernstige ziektes te voorkomen of te verminderen wel invloed had op de waargenomen dreiging van de ziekte, maar geen invloed had op de gedragsintentie. Dit is tegenstrijdig met het onderzoek van Brewer et al. (2007) waarin gesteld werd dat het benadrukken van de risico's van een ziekte invloed heeft op de gedragsintenties van mensen om het aanbevolen preventiegedrag uit te voeren. Daarnaast vinden ook Scherer et al. (2015) een samenhang tussen de beschrijving van de risico's van een ziekte en het vaccinatiedrag van de proefpersonen. Een mogelijke verklaring voor het ontbreken van een effect voor de ernst van de ziekte op de gedragsintentie in het huidige onderzoek kan betrekking hebben op het gezondheidsdomein en het aanbevolen gedrag. Brewer et al. (2007) en Scherer et al. (2015) richten zich op vaccinatie-intenties, terwijl dit onderzoek betrekking heeft op vitaminegebruik. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat een vaccinatie als een geschiktere voorzorgsmaatregel wordt gezien om de griep te voorkomen dan een vitaminepil om pfeiffer of een verkoudheid te voorkomen. Aan de hand van de resultaten van de controlevariabele voor de effectiviteit van de aangereikte oplossing bleek ook dat de gemiddelde effectiviteit van de aangereikte oplossing relatief laag was in verhouding tot de hoogst mogelijke score voor zowel de omschrijving van de minder ernstige als de ernstige ziekte. Dit toont mogelijk aan dat een andere voorzorgsmaatregel een effectievere oplossing kan bieden.

Daarnaast is uit de resultaten van dit onderzoek gebleken dat de aanwezigheid van metaforen in gezondheidsboodschappen waarin een voorzorgsmaatregel wordt aangeboden geen invloed heeft op de waargenomen dreiging van de ziekte of de gedragsintentie. De resultaten van het onderzoek van Scherer et al. (2015) gaven in tegenstelling tot de resultaten van dit onderzoek wel een effect op de verandering van de gedragsintenties bij proefpersonen die zich, nadat zij een metaforische tekst over de ziekte hadden gelezen, lieten inenten tegen de griep. Wellicht is dit effect niet gevonden in het huidige onderzoek omdat de voorzorgsmaatregel in dit onderzoek metaforische geframed is, zoals in het onderzoek van Landau et al. (2018), in plaats van de ziekte, zoals in het onderzoek van Scherer et al (2015). Het onderzoek van Landau et al. (2018) toont aan dat de metaforische framing van zowel het probleem, de problematische straling van de zon, als de voorzorgsmaatregel, het insmeren tegen de zon, het effect had dat proefpersonen een verhoogde intentie hadden om zich met zonnebrand in te smeren tegen de zon. In het onderzoek van Landau et al. (2018) wordt gesproken van een metaforische fit, doordat zowel de oplossing als het probleem metaforisch

zijn omschreven. Echter heeft dit onderzoek zich gericht op de metaforische framing van de oplossing, in dit geval de vitaminepil, en is het probleem niet metaforisch beschreven voorafgaand aan de oplossing. Dit kan ervoor hebben gezorgd dat de metaforische fit die een samenhang tussen het probleem en de oplossing toont niet aanwezig was (Landau et al., 2018).

Een andere mogelijke verklaring voor de afwijkende resultaten in de huidige studie kan zijn dat in het onderzoek van Scherer et al. (2015) een verhoging van de vaccinatie-intenties werd gevonden doordat de studie een voormeting bevatte. Een voor- en nameting werden in dit onderzoek niet gebruikt. Hierdoor kan het huidige onderzoek niet spreken van het toenemen of afnemen van de waargenomen dreiging of de gedragsintenties, maar heeft dit onderzoek gekeken naar een verschil tussen de gemanipuleerde condities.

Daarnaast heeft dit onderzoek zich enkel gericht op het legermetafoor als de expliciete metaforische omschrijving van de voorzorgsmaatregel, wellicht heeft een andere metafoor die eveneens dreiging oproept een verhoogde invloed op de waargenomen dreiging en de gedragsintentie om het preventiegedrag daadwerkelijk uit te gaan voeren. De metaforisch omschreven oplossing in termen van een beest of een vijand zou de waargenomen dreiging in de tekst kunnen verhogen. In het onderzoek van Scherer et al. (2015) is aangetoond dat dit invloed kan hebben op de gedragsintentie bij vaccinaties voor de griep. Al met al is aannemelijk dat een metafoor verschillende niveaus van dreiging kan oproepen en dit heeft invloed op de overtuigingskracht van een gezondheidsboodschap.

Dit onderzoek bevatte drie belangrijke beperkingen. Ten eerste is het gebruik van metaforen in de tekst slechts aan de hand van één metafoor onderzocht, namelijk het legermetafoor. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat een effect van het metafoorgebruik in gezondheidsboodschappen niet is opgetreden. Een reden hiervoor kan zijn dat de legermetafoor minder dreigend is wanneer de metafoor een voorzorgsmaatregel omschrijft. De legermetafoor wordt ook niet vaak in combinatie met de metaforische framing van een voorzorgsmaatregel gebruikt, dus wellicht werkt deze metafoor effectiever wanneer de metafoor de ziekte omschrijft en niet de voorzorgsmaatregel (Jansen et al., 2009).

Een tweede beperking van dit onderzoek is dat het huidige onderzoek de gedragsintenties heeft gemeten van de proefpersonen om de voorzorgsmaatregel te hanteren. Hoewel de gedragsintentie een belangrijke voorspeller is van het gedrag is er in dit onderzoek niet gekeken naar het daadwerkelijke gedrag van de proefpersonen (Ajzen, 1991). Hierdoor kan het onderzoek geen uitspraken doen over het preventiegedrag. Een laatste belangrijke beperking van dit onderzoek is dat de resultaten een geringe externe validiteit hadden doordat

het onderzoek grotendeels is afgenomen onder studenten en met name studenten uit de regio Nijmegen, Arnhem en verder richting het oosten van het land. Een geringe externe validiteit zorgt ervoor dat de verzamelde gegevens slechts generaliseerbaar zijn naar een selecte groep mensen in Nederland. Ondanks de aanwezige beperkingen van het onderzoek biedt dit onderzoek nieuwe inzichten voor vervolgonderzoek.

Vervolgonderzoek kan uitwijzen of de keuze van een ernstige of een minder ernstige ziekte die wordt beschreven in de metaforische tekst invloed heeft op de waargenomen dreiging of de gedragsintentie om het preventiegedrag aan te nemen. In een vervolgonderzoek kan tevens worden geanalyseerd of het soort voorzorgsmaatregel invloed heeft op de waargenomen dreiging en het preventiegedrag. Dit kan in plaats van het aanreiken van de oplossing in de vorm van een vitamine een andere voorzorgsmaatregel zijn, maar kan ook betrekking hebben op een specifiekere soort vitamine. Een gemanipuleerde boodschap die enkel gericht is op de werking van een vitamine B of een vitamine D kan hiervan een voorbeeld zijn. Tot slot kan een vervolgonderzoek zich richten op verschillende metaforen die verschillende niveaus van dreiging met zich meebrengen en kan er onderscheid gemaakt worden tussen metaforische en niet-metaforische teksten in plaats van impliciete en expliciete metaforen in de teksten.

Hoewel het effect van metafoorgebruik op de gedragsintenties van mensen in meerdere onderzoeken is aangetoond werd in deze studie geen verandering van de gedragsintenties gevonden na het lezen van gezondheidsboodschappen over ernstige ziektes in combinatie met een metafoor. Hieruit blijkt dat de overtuigingskracht van een metafoor per gezondheidsdomein varieert. Het blijft dan ook van belang om diverse gezondheidsdomeinen te koppelen aan metafoorgebruik in combinatie met minder ernstige of ernstige ziektes. Vervolgonderzoek moet uitwijzen welke metaforen het besluitvormingsproces van mensen bij een ziekte positief beïnvloeden, zodat gezondheidsvoorlichters aan de hand van overtuigende gezondheidsboodschappen het preventiegedrag rondom een specifieke ziekte kunnen stimuleren.

Referenties

- American Institute for Cancer Research. (2007). Food, nutrition, physical activity, and the prevention of cancer: A global perspective. Geraadpleegd van http://www.aicr.org/assets/docs/pdf/reports/Second_Expert_Report.pdf
- Becker, M. H., Maiman, L. A., Kirscht, J. P., Haefner, D. P., Drachman, R.H. (1977). The health belief model and prediction of dietary compliance: A field experiment. *Journal of Health and Social Behavior*, 18(4), 348-66.
- Bowker, J. (1996). Cancer, individual process, and control: A case study in metaphor analysis. *Health Communication*, 8(1), 91-104. doi:10.1207/s15327027hc0801_5
- Brewer, N. T., Chapman, G. B., Gibbons, F. X., Gerrard, M., McCaul, K. D., & Weinstein, N. D. (2007). Meta-analysis of the relationship between risk perception and health behavior: The example of vaccination. *Health Psychology*, 26(2), 136-145. doi: <http://dx.doi.org/10.1037/0278-6133.26.2.136>
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information design journal + document design*, 13(1), 51-62. doi: 10.1075/idjdd.13.1.06vre
- Entman, R. M. (1993). Framing: Towards a clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51-58. doi: 10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x
- Hallahan, K. (1999). Seven models of framing: implications for public relations. *Journal of Public Relations Research*, 11(3), 205-242. doi: 10.1207/s1532754xjpr1103_02
- Hauser, D. J., & Schwarz, N. (2015). The war on prevention: Bellicose cancer metaphors hurt (some) prevention intentions. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 41(1), 66-77. doi: 10.1177/0146167214557006
- Hoeken, H., Hornikx, J., & Hustinx, L. (2012). *Overtuigende teksten: Onderzoek en ontwerp* (2e, herz. dr. ed.). Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Jansen, C. J. M., van Nistelrooij, M., Olislagers, K., Van Sambeek, M. R., De Stadler, L. G. (2009). Tegen zo'n leger kun je maar beter geen oorlog hoeven voeren. Effecten van het gebruik van metaforen in voorlichtingsteksten over HIV/AIDS in Zuid-Afrika. In: Spooren, W. P. M. S., Onrust, M., Sanders, J. M. editors. *Studies in Taalbeheersing 3*. Assen: Van Gorcum. pp.175–185
- Keller, A. P. (1999). Converting the unconverted: The effect of inclination and opportunity to discount health-related fear appeals. *Journal of Applied Psychology*, 84, 403–415.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Maes, A., Ummelen, N. & Hoeken, H. (1996). *Instructieve teksten. Analyse, ontwerp en*

evaluatie. Bussum: Coutinho.

McCombs, M. E., Shaw, D. L., & Weaver, D. H. (2014). New directions in agenda-setting theory and research. *Mass Communication and Society*, 17, 781-802.

doi: 10.1080/15205436.2014.964871

Rogers, R. W. (1975). A protection motivation theory of fear appeals and attitude change. *Journal of Psychology*, 91(1), 93-114.

Scherer, A. M., Scherer, L. D., & Fagerlin, A. (2015). Getting ahead of illness: Using metaphors to influence medical decision making. *Medical Decision Making*, 35(1), 37-45. doi: 10.1177/0272989X14522547

Simmons, J. P., Nelson, L. D., & Simonsohn, U. (2011). False-positive psychology: Undisclosed flexibility in data collection and analysis allows presenting anything as significant. *Psychological Science*, 22, 1359–1366

Spina, M., Arndt, J., Landau, M., & Cameron, L. (2018). Enhancing health message framing with metaphor and cultural values: Impact on latinás' cervical cancer

Van Dalen, F. (2015). *Vitamines en mineralen bij vermoeidheid*. Geraadpleegd op 5 april 2018, van <https://www.gezondheidsnet.nl/vitamines-en-mineralen/vitamines-en-mineralen-bij-vermoeidheid>

Van den Putte, B., Verlegh, P., Wennekers, A.M., Welten, S., Mollen, S., & Fransen, M. (2015). Gedragsverandering via campagnes 2.0. Geraadpleegd van [file:///C:/Users/eva/Downloads/literatuurstudie-gedragsverandering-via-campagnes-2%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/eva/Downloads/literatuurstudie-gedragsverandering-via-campagnes-2%20(3).pdf)

Van Stee, S. (2018). Meta-Analysis of the persuasive effects of metaphorical vs. literal messages. *Communication Studies*. Advance online publication.

doi:10.1080/10510974.2018.1457553

Bijlage 1: Vragenlijst pretest

Start of Block: Inleiding en informed consent

Inleidingstekst

Beste deelnemer,

Hartelijk dank voor uw deelname aan dit onderzoek. Wij zijn twee pre-masterstudenten Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Als afsluiting van onze pre-master voeren wij nu dit bacheloronderzoek uit. De deelname aan dit onderzoek zal ongeveer tien minuten van uw tijd in beslag nemen en verloopt via het invullen van een online vragenlijst. De gegevens voor dit onderzoek worden anoniem verwerkt en u kunt te allen tijde stoppen met uw deelname aan dit onderzoek. Wij verzoeken u om de vragenlijst volledig en naar waarheid in te vullen wanneer u deel wilt nemen.

Mocht u verder nog vragen, opmerkingen of eventuele klachten hebben met betrekking tot dit onderzoek dan kunt u contact opnemen met Eva Klein Brinke door een email te sturen naar e.kleinbrinke@student.ru.nl.

Met vriendelijke groet,
Eva Klein Brinke
Willemijn Klein Swormink
Radboud Universiteit

Informed consent Door te klikken op de knop 'Ik ga akkoord' geeft u aan, dat u:

- bovenstaande informatie heeft gelezen
- vrijwillig meedoet aan het onderzoek
- 18 jaar of ouder bent

Als u niet mee wilt doen aan het onderzoek en geen toestemming wilt geven, kunt u op de knop 'Ik wil niet meedoen' klikken.

- Ik ga akkoord (1)
- Ik wil niet meedoen (2)

End of Block: Inleiding en informed consent

Start of Block: Demografische gegevens

Geslacht Wat is uw geslacht?

- Man (1)
 - Vrouw (2)
 - Anders (3)
-

Leeftijd Wat is uw leeftijd?

Opleiding Wat is uw hoogst genoten opleiding?

- MBO (1)
- HBO (2)
- WO (3)
- Middelbare school (4)
- Lagere school (5)
- Anders (6)

End of Block: Demografische gegevens

Start of Block: Overgangstekst

Overgangstekst U krijgt hierna een boodschap te lezen en hierover worden vervolgens een aantal vragen gesteld. De vraag aan u is om de boodschap en de vragen zo zorgvuldig mogelijk te lezen.

End of Block: Overgang2

Start of Block: Onderzoek Conditie Eva

Conditie1

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de

gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als bescherming van uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen infecteren. Dit proces beschermt u dag en nacht tegen een ernstige ziekte als Pfeiffer. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een ernstige ziekte als Pfeiffer.”

Conditie2

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een bescherming van uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen infecteren. Dit proces beschermt u dag en nacht tegen een verkoudheid. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een verkoudheid.”

Conditie3

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een onderdeel van het leger in uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen aanvallen. De soldaten in dit leger beschermen u dag en nacht tegen een ernstige ziekte als Pfeiffer. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een ernstige ziekte als Pfeiffer.”

Conditie4

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een onderdeel van het leger in uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen aanvallen. De soldaten in dit leger beschermen u dag en nacht tegen een verkoudheid. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een verkoudheid.”

Uitleg Er volgen enkele vragen die betrekking hebben op de tekst die u zojuist gelezen hebt. Wij vragen u om de optie te kiezen die het dichtst bij uw mening ligt.

Ik vind de beschrijving van de vitaminepil om een verkoudheid te voorkomen in de tekst omschreven, als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Figuurlijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Letterlijk
Abstract	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Concreet
Beeldend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Woordelijk

Een verkoudheid waarvoor de vitaminepil in de tekst een oplossing aanreikt ervaar ik als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Niet dreigend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Dreigend
Niet ernstig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ernstig
Risicoloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Risicovol

Hartelijk dank dat u mee wilde doen aan dit onderzoek. Met dit onderzoek wordt onderzocht in hoeverre metafoorgebruik in combinatie met een ernstige of minder ernstige ziekte in gezondheidsboodschappen overtuigend is in het bevorderen van preventiegedrag. Voor eventuele vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Eva Klein Brinke (e.kleinbrinke@student.ru.nl).

Met vriendelijke groet,

Eva Klein Brinke

Bijlage 2: Vragenlijst experiment

Start of Block: Inleiding en informed consent

Inleidingstekst

Beste deelnemer,

Wij zijn twee pre-masterstudenten Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Als afsluiting van onze pre-master voeren wij nu dit bacheloronderzoek uit. De deelname aan dit onderzoek zal ongeveer tien minuten van uw tijd in beslag nemen en verloopt via het invullen van een online vragenlijst. De gegevens voor dit onderzoek worden anoniem verwerkt en u kunt te allen tijde stoppen met uw deelname aan dit onderzoek. Wij verzoeken u om de vragenlijst volledig en naar waarheid in te vullen wanneer u deel wilt nemen.

Mocht u verder nog vragen, opmerkingen of eventuele klachten hebben met betrekking tot dit onderzoek dan kunt u contact opnemen met Eva Klein Brinke door een email te sturen naar e.kleinbrinke@student.ru.nl.

Met vriendelijke groet,

Eva Klein Brinke

Willemijn Klein Swormink

Radboud Universiteit

Informed consent Door te klikken op de knop ‘Ik ga akkoord’ geeft u aan, dat u:

- bovenstaande informatie heeft gelezen
- vrijwillig meedoet aan het onderzoek
- 18 jaar of ouder bent

Als u niet mee wilt doen aan het onderzoek en geen toestemming wilt geven, kunt u op de knop ‘Ik wil niet meedoen’ klikken.

Ik ga akkoord (1)

Ik wil niet meedoen (2)

End of Block: Inleiding en informed consent

Start of Block: Demografische gegevens

Geslacht Wat is uw geslacht?

- Man (1)
 - Vrouw (2)
 - Anders (3)
-

Leeftijd Wat is uw leeftijd?

Opleiding Wat is uw hoogst genoten opleiding?

- MBO (1)
- HBO (2)
- WO (3)
- Middelbare school (4)
- Lagere school (5)
- Anders (6)

End of Block: Demografische gegevens

Start of Block: Overgangstekst

Overgangstekst U krijgt hierna een boodschap te lezen en hierover worden vervolgens een aantal vragen gesteld. De vraag aan u is om de boodschap en de vragen zo zorgvuldig mogelijk te lezen.

End of Block: Overgangstekst

Start of Block: Onderzoek Conditie1 Eva

Conditie1

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als bescherming van uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen infecteren. Dit proces beschermt u dag en nacht tegen een ernstige ziekte als pfeiffer. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een ernstige ziekte als pfeiffer.”

Let op: de tekst die u net gelezen hebt, krijgt u slechts één keer te zien.

Conditie2

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een bescherming van uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen infecteren. Dit proces beschermt u dag en nacht tegen een verkoudheid. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een verkoudheid.”

Let op: de tekst die u net gelezen hebt, krijgt u slechts één keer te zien.

Conditie3

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een onderdeel van het leger in uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen aanvallen. De soldaten in dit leger beschermen u dag en nacht tegen een ernstige ziekte als pfeiffer. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een ernstige ziekte als pfeiffer.”

Let op: de tekst die u net gelezen hebt, krijgt u slechts één keer te zien.

Conditie4

De onderstaande tekst is afkomstig uit het tijdschrift Time For Health Care dat gaat over de gezondheid en het voedingspatroon van de mens.

“Een vitamine fungeert als een onderdeel van het leger in uw lichaam en zorgt ervoor dat virussen en bacteriën uw lichaam niet kunnen aanvallen. De soldaten in dit leger beschermen u dag en nacht tegen een verkoudheid. Wanneer u uw immuunsysteem met deze vitamine goed beschermt zorgt u ervoor dat u gezond blijft. Dit voorkomt de kans op een verkoudheid.”

Let op: de tekst die u net gelezen hebt, krijgt u slechts één keer te zien.

Uitleg Er volgen enkele vragen die betrekking hebben op de tekst die u zojuist gelezen hebt. Wij vragen u om de optie te kiezen die het dichtst bij uw mening ligt.

De consequenties van een ziekte als Pfeiffer zijn ernstig.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Het kan gevaarlijk zijn als mensen een ziekte als Pfeiffer krijgen.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

De consequenties van een ziekte als Pfeiffer zijn serieus.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

De kans dat ik een ziekte als Pfeiffer krijg is aanwezig.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

De kans dat mensen zoals ik een ziekte als pfeiffer krijgen is aanwezig.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Page Break

Ik ben van plan om vanaf nu meer vitaminepillen te slikken voor de bescherming van mijn gezondheid.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Ik zal vanaf nu meer vitaminepillen slikken voor de bescherming van mijn gezondheid.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Ik ben bereid om vanaf nu meer vitaminepillen te slikken voor de bescherming van mijn gezondheid.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Ik ga vanaf nu meer vitaminepillen slikken voor de bescherming van mijn gezondheid.

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Helemaal mee oneens	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Helemaal mee eens

Page Break

Ik ervaar het slikken van een vitaminepil om de risico's op een ziekte als Pfeiffer te verminderen, als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Nutteloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nuttig
Doelloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Doeltreffend
Ineffectief	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Effectief

Ik vind de beschrijving van de vitaminepil om een ziekte als Pfeiffer te voorkomen in de tekst omschreven, als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Figuurlijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Letterlijk
Abstract	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Concreet
Beeldend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Woordelijk

Ik vind de beschrijving van de vitaminepil om een ziekte als Pfeiffer te voorkomen in de tekst omschreven, als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Moeilijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Makkelijk
Ingewikkeld	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Eenvoudig
Onduidelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Duidelijk
Onoverzichtelijk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Overzichtelijk
Onlogisch	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Logisch
Omslachtig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Bondig

Een ziekte als Pfeiffer waarvoor de vitaminepil in de tekst een oplossing aanreikt ervaar ik als..

	1 (1)	2 (2)	3 (3)	4 (4)	5 (5)	6 (6)	7 (7)	
Niet dreigend	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Dreigend
Niet ernstig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ernstig
Risiceloos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Risicovol

Hartelijk dank dat u mee wilde doen aan dit onderzoek.

Met het eerste onderzoek wordt onderzocht in hoeverre metafoorgebruik in combinatie met een ernstige of minder ernstige ziekte preventiegedrag stimuleert om de ziekte te voorkomen of de kans erop te verminderen.

Met het tweede onderzoek wordt onderzocht in hoeverre metafoorgebruik in combinatie met dreiging in gezondheidsboodschappen overtuigend zijn in het bevorderen van zonbescherming.

Voor eventuele vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Eva Klein Brinke (e.kleinbrinke@student.ru.nl).

Met vriendelijke groet,
Eva Klein Brinke
Willemijn Klein Swormink